

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
ROZDZIAŁ 1. GOŚCINNOŚĆ CZY „WROGOŚCINNOŚĆ”. OD KONCEPTUALIZACJI BADAŃ DO PROCEDURY BADAWCZEJ	17
1.1. W poszukiwaniu kultury przyjęcia	17
1.2. Antropologiczna orientacja badawcza	25
1.3. Dzieci repatriantów z Kazachstanu jako współpartnerzy badań	36
1.4. Wyjście poza schemat	41
Postscriptum	44
ROZDZIAŁ 2. REPATRIACJA – DOBROWOLNY TRANSFER DO KRAJU POCHODZENIA PRZODKÓW	48
2.1. Repatriacja – uwagi terminologiczne	48
2.2. Repatriacja – uwarunkowania prawno-organizacyjne	54
2.3. Repatriacja Polaków z Kazachstanu – nie pamiętać nie znaczy zapomnieć	62
ROZDZIAŁ 3. PROCES POLONIZACJI – W POSZUKIWANIU WARSTW ZNACZENIOWYCH	69
3.1. Od polskości do polonizacji	69
3.2. Polski kanon kulturowy	74
3.3. Proces polonizacji jako rytuał przejścia	80
ROZDZIAŁ 4. LUDZIE STAMTĄD – POLACY Z KAZACHSTANU I ZAGUBIONY W NIEPAMIĘCI DEPOZYT POLSKOŚCI	88
4.1. Polska – miejsce odziedziczone	88
4.2. Polskość rezydualna – tożsamość niepamięcią przodków pisana	91
4.3. (Polska) tożsamość narodowa repatriantów z Kazachstanu i jej różne oblicza	94
4.4. Od tożsamości narodowej do tożsamości kulturowej – zanik polskości w międzypokoleniowym przekazie kulturowym repatriantów	99
ROZDZIAŁ 5. POLSKOŚĆ W KOLORZE SEPII – DROGA DO ODZYSKANIA POLSKIEJ TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ I PRZYPISANIA DO ŚWIATA POLSKIEJ KULTURY	109

5.1. Parcelacja pamięci w przekazie międzypokoleniowym, czyli brakujące strony w rodzinnym albumie dzieci-repatriantów	109
5.2. Odzyskiwanie polskiego kapitału kulturowego	115
5.3. Rewitalizacja języka polskiego jako przeciwwaga wydziedziczenia dzieci-repatriantów z polskojęzycznego obrazu świata	118
5.4. Repatriacja jako efekt ponownego wydziedziczenia Polaków z Kazachstanu i ich potomnych (dzieci-repatriantów)	123
5.5. Milczące wypowiedzenie posłuszeństwa jako sprzeciw przeciwko wydziedziczeniu	127
ROZDZIAŁ 6. OSWAJANIE OBCOŚCI/INNOŚCI, CZYLI ŚWIAT POLSKIEJ KULTURY	131
6.1. Nowe doświadczanie świata	131
6.2. Akulturacja/asymilacja – komplementarność czy przeciwstawne bieguny oddziaływania?	138
ROZDZIAŁ 7. PRZYWRACANIE ŁADU RZECZYWISTOŚCI	155
7.1. Biografia jako opowieść dla siebie, opowieść dla innych, opowieść o innych	155
7.2. Nowe zakamarki niepamięci	164
7.3. Próba odpowiedzi na pytanie: „Kim jestem?”	168
ROZDZIAŁ 8. POLSKA (NIE)CODZIENNOŚĆ W PRZESTRZENI EDUKACYJNEJ	178
8.1. Nowy uczeń w (polskim) pejzażu szkolnym – wybrane aspekty	178
8.2. Odmienność dzieci-repatriantów, której nie chciano dostrzec	188
8.3. Intruz czy gość – dzieci-repatrianci w polskiej przestrzeni edukacyjnej. Rosyjskojęzyczny Polak w polskiej placówce oświatowej – wybrane aspekty	193
8.4. Polski rówieśnik – nieistniejący przewodnik po świecie polskiej kultury . . .	204
8.5. Nauka języka polskiego jako obcego – dominacja programu nad refleksją . .	208
„OD «OBOCZOŚCI» POPRZEZ «INNOŚĆ» AŻ DO «ODMIENNOŚCI»” – ZAMIAST ZAKOŃCZENIA	212
BIBLIOGRAFIA	220
DOKUMENTY	237
PODZIĘKOWANIA	238